

PENTTI AIRIO

YRJÖ KEINONEN

puolustusvoimain komentaja

SAGA
EGMONT

PENTTI AIRIO

YRJÖ KEINONEN

puolustusvoimain komentaja

Pentti Airio

Yrjö Keinonen
Puolustusvoimain komentaja

SAGA Egmont

Yrjö Keinonen: puolustusvoimain komentaja

Kuva: kenraaliluutnantti Yrjö Keinonen

Kuvaaja: Kuvasiskot, 1966

CC BY 4.0

Kokoelma: Historian kuvakokoelma, Studio Kuvasiskojen kokoelma

Organisaatio: Museovirasto

Kuvaustiedot: 1966, Suomi, Helsinki

<https://finna.fi/Record/museovirasto.E842E87429DFEC5ECBF0BF3086>

D3F68A

Copyright © 2007, 2022 Pentti Airio and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728412060

1st ebook edition

Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

*Omistettu luutnantti Pentti Albert Airiolle (1914-1941),
luutnantti Lauri Johannes Airiolle (1916-1944) ja
myös muille jatkosodassa kaatuneille jalkaväen
sankarivainajille.*

Saatteeksi

Yrjö Keinosen tarina on kertomus yritteliästä, etevästä ja poikkeuksellisen määrätietoisesta sotilaasta. Menneen vuosisadan alkupuolella syntyneiden kohtaloksi tuli kokea toisen maailmansodan ja sotaa seuranneen kylmän sodan melskeet. Helsingin yliopistossa matemaattis-luonnontieteellisiä aineita opiskelleen reservikornetin upseeriura aktiivisessa palveluksessa alkoi talvisodan seurauksena ja päättyi puolustusvoimain komentajan viran hoitoon 1960-luvun lopulla. Jalkaväenkenraali Yrjö Keinonen siirtyi reserviin vuonna 1969. Keinonen oli aikanaan ristiriitainen julkisuuden henkilö. Osa hänet muistavista on sitä mieltä, että hän oli ennakkoluuloton uudistaja, joidenkin mielestä hän oli lähinnä itsekeskeinen opportunisti.

Yrjö Keinosen sotilasura ei noudattanut perinteistä mallia. Hän kävi Kadettikoulun vasta 30 vuoden ikäisenä. Rohkeudestaan ja taitavuudestaan vuoden 1941 hyökkäysvaiheen komppanian päällikkönä hänelle myönnettiin Mannerheim-risti. Kapteeni, kadetti Yrjö Keinonen oli eräs kurssinsa kokeneimmista ja ansioituneimmista reserviupseereista. Jatkosodan päätyttyä jalkaväkipataljoonan komentajana ansioitunut Keinonen määrättiin asekatkentehtäviin. Hän suoritti ensimmäisenä jalkaväkiupseerina sekä teknillisen että yleisen linjan yliesikuntaupseeritutkinnon erinomaisin arvosanoin. Keinonen oli kenttämies, joka vierasti palvelua esikunnissa. Sotilas Yrjö Keinosen palvelusuraa väritti poikkeuksellisen voimakas henkilökohtainen kunnianhimo,

jatkuva tarve uralla menestymiseen sekä itsensä kehittämiseen.

Kenraalimajuri Yrjö Keinosen valitseminen puolustusvoimain komentajaksi elokuussa 1965 ohi 25 aikaisemman kadettikurssin kasvatin oli huomiota herättänyt tapahtuma. Ikänsä puolesta Keinonen olisi voinut palvella komentajana 12 vuotta. Komentajakausi päättyi kuitenkin jo kolmen ja puolen vuoden kuluttua ja tälläkin kertaa melkoisen kohun saattelemana.

Tämä elämäkerrallinen tutkimus ei ole varsinainen Yrjö Keinosen elämäkerta, sillä tekstissä keskitytään ennen kaikkea Keinosen valinnan ja siihen osallistuneiden henkilöiden vaikutuksen tutkimiseen. Komentaja-aikaa on käsitelty lähinnä Keinosen suorittamien palvelusuudistusten ja viranhoidon näkökulmasta. Eroprosessin kehittymistä seurataan kronologisena tapahtumaketjuna. Eläkevuosista on otettu esille eräitä yleisesti mielenkiintoisia tapahtumia.

Yrjö Keinosen komentajaksi valitsemisen taustalla vaikutti toisen maailmansodan jälkeinen poliittinen tilanne. Neuvostoliiton ja sitä kautta kommunismin vaikutusvalta vahvistui maassamme. Suuri enemmistö valtakunnan johtohenkilöistä suhtautui syksyllä 1944 hyvin kielteisesti ääriivasemmistoon. Porvarillisten puolueiden poliitikoista J. K. Paasikivi ja Urho Kekkonen muotoilivat uutta suhtautumista Neuvostoliittoon. He vetosivat puheissaan historiallisiin kokemuksiin ja kansalliseen etuun. Sotien jälkeen virinnyt uusi poliittinen liike yritti padota kommunismin aatteen leviämisen pyrkimällä sitouttamaan ääriivasemmiston yhteiskuntavastuuseen. Sitä vastoin perinteistä suuntausta edustaneet asevelilinjalaiset, laajassa merkityksessä ymmärrettynä, valitsivat toimintatavakseen kommunistien vaikutusvallan

rajoittamisen yrittämällä estää heidän pääsyä merkittäviin tehtäviin.

Kannatustaan monenlaisin eri keinoin lisännyt Kekkonen nousi vuonna 1956 presidentiksi. Uusi asema ja varsinkin valinta toiselle kaudelle ulotti vaikutusvallan askel askeleelta lähes kaikkiin poliittisiin puolueisiin. Tapahtumat johtivat puoluekentän uudelleen muotoutumisiin sekä sisäisiin valtataisteluihin. ”Yöpakkasten aika” 1958 oli sisäpoliittisesti merkittävä, sillä hallituksen hajottaminen Neuvostoliiton painostuksesta johti siihen, että vastakin hallituksia nimitettäessä naapurin mielipide vaikutti hallituspuolueiden valintaan. Aluksi Suomen Sosialidemokraattinen Puolue joutui sivuun, ja kun se sai hallituskelpoisuuden 1960-luvun loppupuoliskolla, jäi Kansallinen Kokoomus pitkäksi aikaa oppositioon. ”Presidentin miesten” vaikutusvalta voimistui toisen presidenttikauden alkaessa ja vakiintui kolmantena kautena. Puolueettomuuspolitiikka ja sen noudattaminen presidentin tulkinnoin muodostui toiminnan ohjenuoraksi. Henkilöstöpolitiikka oli yksi keskeisistä vallankäytön keinoista.

Tämä teos perustuu Maanpuolustuskorkeakoulussa julkaistuun väitöskirjaan *Yrjö Keinonen - uudistajaksi asetettu*. Tutkimustyöhön liittyen on suoritettu laaja aineiston keruukysely Savon prikaatissa, Uudenmaan rakuunapataljoonassa ja Porin prikaatissa Keinosen komentajakautena palvelleille upseereille ja aliupseereille sekä pääesikunnassa Keinosen kanssa samanaikaisesti palvelleille henkilöille. Kysely lähetettiin myös kaikille reservin kenraaleille. Saatu aineisto on tiivistetty väitöskirjaan liitteeksi. Väitöskirja on varustettu viitetiedoin, ja se on eräiltä osin analysoinneissaan perusteellisempi kuin tämä teos.

Esitän kiitokset kaikille tutkimustyötäni opillisin neuvoin tai taloudellisesti tukeneille, haastattelutietoja antaneille ja tietojen keruukysymyksiin vastanneille ketään erikseen nimeämättä, mutta kaikkia kiitollisuudella muistaen.

Kemijärvellä juhannuksena 2007

Pentti Airio

I

TIE KENRAALIKSI

Reserviläisestä asekätkijäksi

NUORUUS

Yrjö Ilmari Keinonen syntyi maanviljelijäperheeseen Ruskealan pitäjän Kaalamon kylässä 31.8.1912. Isä, maanviljelijä ja liikemies Einari Keinonen, oli jo nuoruudestaan asti ollut aktiivinen kunnallispoliitikko. Harjoittamansa puukaupan ja maalaisliittolaisen aatteen levittäjänä hän oli paljon liikkeellä myöhemmin sodissa Neuvostoliitolle menetetyin Karjalan alueella. Perheen siirryttyä aluemenetysten jälkeen Joensuuhun Einari Keinonen oli aktiivinen Urho Kekkosen ja Arvo Korsimon tukimies Pohjois-Karjalassa. Vanhemmilla päivillään hänelle myönnettiin talousneuvoksen arvonimi.

Äiti Sandra, omaa sukua Ketolainen, kantoi pääasiassa vastuun perheen kahdeksan lapsen kasvattamisesta. Lasten vartuttua hän yhdessä heidän kanssaan huolehti myös tilan hoidosta. Perheen yritteliäisyyttä ja lasten lahjakkuutta kuvaa se, että heistä neljä valmistui opettajaksi, yksi lakimieheksi ja Yrjö teki elämäntyönsä upseerina puolustusvoimissa. Lauri-veli kaatui talvisodassa.

Yrjö Keinonen kirjoitti ylioppilaaksi Sortavalan lyseosta 1932. Lukion seitsemännellä luokalla ollessaan hän liittyi syksyllä 1930 Sortavalan suojeluskuntaan. Keinonen ei kuitenkaan innostunut suojeluskuntapalveluksesta. Hän jättäytyi toiminnan ulkopuolelle keväällä 1931, sillä hän oli kiinnostunut enemmän nyrkkeilystä, voimistelusta ja kaikenlaisesta muusta liikunnasta.

Varusmiespalvelus kesti 1930-luvulla 15 kuukautta. Yrjö Keinonen suoritti palveluksensa Lappeenrannassa Uudenmaan rakuunarykmentissä. Reserviupseerikoulussa Keinonen pärjasi erinomaisesti valmistuen RUK 25:n jalkaväkilinjalta yhdeksänneksi parhaana. Kuriositeettina todettakoon, että pastori, sittemmin piispa Eero Lehtinen oli samalla linjalla sijaluvulla neljä. Kurssi kesti kahdeksan kuukautta. Joukkueen johtajana oli myöhempi Mannerheim-ristin ritari Kalervo Loimu. Arvostelukirjaan on kirjoitettu: "Hyvän fyys. kunnon ohella ovat henkiset ominaisuudet hyvät, sekä täysin kehityskelpoinen. Luonteeltaan ahkera ja tunnollinen. Sopiva." Vain neljä jalkaväkilinjan upseerikokelasta sai maininnan "erittäin sopiva". Samalla kurssilla olivat upseerioppilaina myös myöhemmät kenraalit Kaarlo Leinonen ja Ville-Poju Somerkari sekä pioneeritarkastajana vuonna 1969 kuollut eversti Eino Pyyry. Yksi kurssin niin sanotuista santsarikokelaista oli upseerikokelas Jorma Järventaus.

Yrjö Keinonen muisteli varusmiesaikaansa tyttärelleen. Hän arvosteli esimerkiksi ratsuväkijoukkojen yksipuolista koulutusta sekä vahvaa simputusperinnettä. Perinne juonsi juurensa Venäjän vallan aikaisesta suomalaisesta ratsuväestä, joka oli toiminut Lappeenrannassa. Itsenäistymisen jälkeen ratsuväen kokenein päällystö oli suuriruhtinaskunnan aikaista. Jääkärien vaikutus ratsuväkeen oli vähäisempää kuin esimerkiksi jalkaväkeen.

Varusmiespalveluksen jälkeen Keinonen kirjoittautui opiskelijaksi Helsingin yliopistoon. Ennen talvisodan alkua hän ehti opiskella neljä vuotta. Opintojen painopiste oli matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa. Ainevalinta oli kuitenkin hyvin monipuolinen. Historiallis-kielitieteellisellä osastolla hän osallistui filosofian, psykologian ja sosiologian luentoihin, opiskeli kasvatusoppia sekä seurasi puhetekniikan opetusta. Opiskelu keskeytyi kuitenkin

yhdeksi talvikaudeksi Keinosen avioiduttua syksyllä 1936 Irma Taimi Lindqvistin kanssa. Esikoinen Marja Irma Kyllikki syntyi seuraavana vuonna. Näihin tapahtumiin liittyen isä keskeytti opintonsa ja oli seitsemän kuukautta töissä Valtionrautateilla.

TALVISODAN KORNETTI

Reservikornetti Yrjö Keinonen sai opiskelija-asuntoonsa Helsinkiin kutsun saapua ylimääräisiin kertausharjoituksiin 10. lokakuuta 1939. Ilmoittautumispaikka oli Joensuu, jossa perustettiin Kevyt osasto 12 (Kev.Os. 12). Osaston kahdesta perusyksiköstä toinen oli polkupyörillä liikkuva jääkärikomppania ja toinen ratsastava eskadroona.

Keinonen oli sijoitettu eskadroonaan joukkueenjohtajaksi. Talvisodan kokemuksistaan Keinonen julkaisi 1974 kirjan *Veriset lumet*. Kirjassa hän ei kuitenkaan esiinny omalla nimellään kuten kirjoissa *Kärkijoukkona Syvärille* ja 1944 - *Taistellen takaisin*. Talvisodasta kertoessaan hän esiintyy nimellä Lauri Purola. Pääosin tositapahtumiin perustuvaan kirjaan on sijoitettu myös fiktiota.

Kev.Os. 12 taisteli 12. divisioonan osana Laatokan pohjoispuolella Loimolan suunnalla. Taistelut käytiin raskaissa erämaaolosuhteissa. Osaston komentaja majuri Ilmari Luikki ei saa erityisemmin kiitosta Keinoselta. Ei myöskään eskadroonan päällikkö ratsumestari Karl Arnold Majewski. Sen sijaan joukkueen johtajat, ryhmän johtajat ja miehistö saavat mainesanoja. Esimiehet olivat kuitenkin tyytyväisiä Majewskin toimintaan, sillä kun talvisodan jälkeen kerättiin esityksiä Mannerheim-ristin ritareiksi, oli hän yhtenä nimenä vajaan viidensadan esityksen joukossa. Eskadroona oli taistellut hyvin, ja kiitokset tulivat päällikölle.

Kirjan riveiltä on luettavissa kriittisyys, jota nuori reserviupseeri tunsikin 1930-luvulla annettua koulutusta ja taisteluvälineistöä kohtaan. Ratsuväki oli koulutettu taistelemaan ratsain. Hevoset eivät soveltuneet erämaataisteluun, joten taistelu oli käytävä jalkautettuna. Eskadroona luovutti joulukuun lopulla hevoset pois ja liikkui sen jälkeen suksilla. Hiihtoon ja erämaapartiointiin oli ratsuväen koulutuksessa kiinnitetty kovin vähän huomiota. Sotilasvanhoillisuus on aina ollut kehityksen jarru, kirjoitti 62-vuotias jalkaväenkenraali kirjassaan omista talvisodan kokemuksistaan.

Ratsumestari Majewski siirrettiin tammikuun puolivälissä pataljoonan komentajaksi ja reservikornetti Eero Verho määrättiin päälliköksi. Eskadroonan tehtäviä olivat partiointi ja varmistustehtävät tietömillä alueilla, vihollisen selustayhteyksien häirintä ja tienkatkaisutehtävät. Kornetit Eero Verho ja Yrjö Keinonen kunnostautuivat partioiden johtajina.

Maaliskuun alkupuolella, kymmenisen päivää ennen rauhaa, Keinonen haavoittui Uomaan rintamalla. Kranaatin sirpale iskeytyi hänen oikean jalkansa pohkeeseen. Potilas siirrettiin Siilijärvellä toimineeseen sotasairaalaan. Toipilasaikanaan hän pohti sodan kokemuksia sekä koulutuksen puutteita ja keinoja niiden korjaamiseksi. ”Hän uskoi, että hänellä oli jotain annettavaa maanpuolustukselle.”

Keinonen ylennettiin talvisodan ansioiden perusteella reserviluutnantiksi 30.4.1940. Vapaudenristin ritarikunnan 4. luokan vapaudenristi hänelle myönnettiin 30.11.1940 hänen palvellessaan joukkueen johtajana ja samalla komppanian varapäällikkönä Enon pitäjässä Pohjois-Karjalassa. Yrjö Keinonen jäi siis monen muun reserviläisen tavoin palvelukseen ylimääräisesti palkattuna kouluttajana. Elokuussa 1940 alkanut palvelussuhde palkkaetuineen

jatkui jatkosodan sytyttyä. Sen sijaan virkavuodet vakinaisessa palveluksessa eli niin sanottu virkaikä alkoi karttua vasta kadettikurssin päätyttyä 4.6.1943. Silloin hänet nimitettiin kapteenina alemman palkkaluokan luutnantin virkaan.

ARMEIJAN PALKKALISTOILLE

Talvisodan päätyttyä kotiutettiin vanhemmat ikäluokat. Sen sijaan nuoremmat jäivät jatkamaan palvelustaan samalla kun uusia ikäluokkia kutsuttiin koulutukseen. Syntyneessä tilanteessa oli pulaa kouluttajista. Talvisodassa tehtävissään hyvin suoriutuneelle reservin päällystölle tarjottiin mahdollisuus jäädä ylimääräisinä palkatuiksi joukkojen kouluttajiksi prikaatiorganisaatioon siirtyneessä kenttäarmeijassa. Usea näistä joukko-osastoista oli sijoitettuna korpivaruskuntiin koko itärajan pituudelta.

Keinosen talvisodan aikainen Kevyt osasto 12 muutettiin uuteen organisaatioon siirryttäessä Pohjois-Karjalaan sijoitetun 9. prikaatin polkupyöräkomppaniaksi (PPK/9.Pr). Tavanomaisen jääkärikomppanian lisäksi komppaniaan kuuluivat vahvennuksina konekivääri- ja panssarintorjuntajoukkueet. Alokkaat olivat Etelä-Pohjanmaan miehiä. Koulutustahti oli kova. Hyvin nopeasti tasankojen miehet tottuivat itärajan runsasvesistöisiin, metsäisiin ja mäkisiin vaaramaisemiin. Koulutustyössään joukkueen johtajana ja samalla komppanian varapäällikkönä toiminut Keinonen keskittyi erityisesti sellaisten harjoitustilanteiden luomiseen, joissa hän oli havainnut puutteita talvisodan taisteluissa. Esimiehet panivat merkille aktiivisen varapäällikön kyvyt. Keinonen määrättiin tämän 220 miestä käsittävän polkupyöräkomppanian päälliköksi toukokuun lopulla 1941.

Komppanian koulutusohjelmassa oli paljon fyysistä räsistä sisältäviä harjoituksia, aseenkäsittelyä, nopeaa tulenavausta, suunnistusta ja erilaista urheilua. Osa harjoituksista pidettiin pimeällä. Peräänantamattomana luonteena Keinonen keskittyi uupumattomalla tarmolla koulutustyöhön. Kuri oli tiukka. Keinonen oppi, että palkitseminen on parempi kannuste kuin rankaiseminen. Tiivis koulutus kantoi hedelmää. Jatkosodan syttyessä polkupyöräkomppania "Pinna" oli taisteluvalmis joukko. Se oli koulutettu talvisodasta saatujen kokemusten pohjalta maaston käytön hallitsevaksi ja nopeasti jalankin eteneväksi joukoksi, jonka henkinen kestävyys oli vahva. Eversti August Kuistio toimi 9. prikaatin komentajana. Jatkosodan kynnyksellä hän suoritti polkupyöräkomppanian koulutustarkastuksen ja antoi näkemästään koulutustasosta ja hengestä kiitettävän arvosanan.

MAINEIKAS KOMPPANIAN PÄÄLLIKKÖ

Talvisodassa Yrjö Keinonen oli taistellut eversti Antero Svenssonin komentamassa 12. divisioonassa. Jatkosodan syttyessä PPK/9. Pr määrättiin eversti Svenssonin alaiseksi erillisyyksiköksi. Nimeksi sille annettiin 7. divisioonan polkupyöräkomppania (PPK/7.D) ja sen peitenimi oli "Pinna". Komppania alistettiin alkuvaiheessa prikaatista perustetun Jalkaväkirykmentti 9:n (JR 9) vahvennukseksi.

Karjalan armeijan hyökkäys uuden rajan yli alkoi 10.7.1941. Hyökkäykseen lähdetäessä "Pinnan" vahvuus oli yli 200 miestä. Siihen kuului neljä jääkärijoukkuetta, konekiväärijoukkue, komentoryhmä ja huoltojoukkue. Ensimmäiset taistelutehtävät onnistuivat hyvin ja joukon itsetunto kasvoi. Tulikasteensa saaneet jääkärit havaitsivat, että nopeus säästää verta. Komppanian päällikkö saattoi

ilokseen havaita koulutuksen onnistuneen ja joukon me-
hengen kasvavan. Oltiin ”kova joukko”.

Komppania sai vaativia tehtäviä hyökkäyksen
kärkijoukkona. Käskeytetyt tehtävät hoidettiin erinomaisesti,
ja komppanian päällikkö luutnantti Keinonen oli
osoittautunut määrätietoiseksi johtajaksi. Ankarissa
taisteluissa syntyi huomattavasti tappioita.
Vuodenvaihteessa oli rivissä vain noin 10 alkuperäistä
jääkäriä, tosin haavoittuneita palasi toivuttuaan takaisin
yksikköön. Menetyksistä huolimatta komppaniassa
vallitsi hyvä henki, sillä viholliselle aiheutetut tappiot olivat
olleet moninkertaisesti omia tappioita suuremmat.
Täydennysmiehinä tulleet sotilaat olivat sopeutuneet hyvin
yksikköön. Koska yksikkö oli hallinnollisesti suoraan
divisioonan alainen, saattoi päällikkö käyttää omaa
harkintaansa joukkonsa palkitsemisessa. Keinonen otti
lokakuussa käyttöön vuorolomajärjestelmän. Lomalle lähti
vuorollaan kahdeksan ansioitunutta miestä. Keinonen
painotti kuitenkin lähtijöille, että lomista ei kehuta muille,
jotta tieto niistä ei leviä ja aiheuta kademieltä.
Hyökkäysvaiheen aikana lomaa myönnettiin yleensä vain
erittäin perustelluista syistä ja hyvin niukasti.

Esimiehet pitivät Yrjö Keinosen toimintaa
hyökkäysvaiheen taisteluissa niin esimerkillisenä, että he
myönsivät hänelle Vapaudenristin ritarikunnan 3. luokan
vapaudenristin 23.8.1941 ja saksalaisen toisen luokan
rautaristin 7.12.1941. Kapteeniksi hänet ylennettiin
13.1.1942. Esitys Mannerheim-rististäkin laadittiin
alkutalvella 1942. Mannerheim-ristin ritariksi hänet
nimitettiin kadettina 8.9.1942. Eversti Kuistion laatimassa
esityksessä oli lueteltu ensin 23 taistelua, joihin Keinonen
oli osallistunut. Ote perusteluista: ”Näissä taisteluissa on
kapt. Keinonen johtanut komppaniaansa erikoisella taidolla
ja sitkeydellä, osoittaen itse aina esimerkillistä rohkeutta,

kestävyyttä ja uhrimieltä. Hän on luonut komppaniaansa aivan erikoisen taisteluhengen.”

Hyökkäysvaiheen päätyttyä ja asemasodan alkaessa ”Pinna” lakkautettiin. Keinonen määrättiin JR 9:n komppanian päälliköksi. Kolme kuukautta myöhemmin hänet nimitettiin rykmentissä toimeenpannun aliupseerikurssin johtajaksi ja toukokuussa 1942 kolme komppaniaa käsittävän puolustuslohkon komentajaksi. Kenraalimajuri Svensson oli jo tammikuussa suositellut Keinonselke hakeutumista kesällä 1942 alkavalle kadettikurssille. Myös hänen pataljoonan komentajansa oli puhunut asiasta.

SUOMEN SUURIN KADETTIKURSSI

Talvisotaa varten suoritetun liikekannallepanon aikana Suomen armeijassa havahduttiin upseeripulaan. Vaikka käytettävissä olivat jääkäriupseerit, Markovillan upseerikurssin käyneet ja kadettiupseerit, oli määrä liian vähäinen. Eritasoiset esikunnat sitoivat paljon aktiivipäällystää. Kadettikoulun tai Merisotakoulun oli käynyt noin 2000 upseeria. Reserviupseerikoulu ehti kouluttaa vajaat 15000 päällystään kuuluvaa. Heistä vanhimmat eivät soveltuneet enää etulinjan tehtäviin. Ennen sotia oli osa asevelvollisista jäänyt varojen vähäisyyden vuoksi kouluttamatta. Perustetut koulutuskeskukset tarvitsivat myös päällystää. Suojeluskunnan päällystökoulutus ei kyennyt paikkaamaan määrällistä puutetta, sen sijaan laatua se oli parantanut.

Sotavuosina 1939–1944 koulutettiin yli 15000 reserviupseeria ja runsaat 1250 kadettiupseeria. Yleisesikuntaupseereitakin olisi tarvittu lisää, mutta kurssreja ei toimeenpantu. Osa talvisodan aikaisista etevistä reservialiupseereista, jotka olivat toimineet talvisodassa

joukkueen johtajan tehtävissä, ylennettiin upseereiksi ilman erityistä koulutusta.

Reserviupseerikoulu toimi Upseerikoulu-nimisenä sotien ajan Niinisalossa sinne 1930-luvulla valmistuneessa kertausharjoituskeskuksessa. Kadettikoulu toimi Maasotakoulu-nimisenä Santahaminan upouusissa tiloissa. Ilmasotakoulu oli Kauhavalla ja Merisotakoulu Suomenlinnassa.

Kadettikurssi 26 oli alkanut 167 kadetin vahvuisena 4. kesäkuuta 1941. Kurssi keskeytyi kuitenkin jatkosodan syttyessä. Kurssi alkoi uudelleen heinäkuun alussa 1942. Kapteeni Yrjö Keinonen tuli hyväksytyksi koulutukseen. Kurssi oli oppilasainekseltaan varsin poikkeuksellinen. Sen vahvuus oli 450 kadettia, joista 132 oli jo vuotta aikaisemmin kurssin aloittaneita ja loput uusia. Kadetit jaettiin 12 joukkueeseen. Kurssin vanhin kadetti oli syntynyt 1906 ja nuorin 1923. Joillakin oli akateeminen loppututkinto. Kurssin alkaessa kurssilaisista oli kuusi kapteenia, parisataa luutnanttia ja loput vänrikkejä. Komppanian päällikköinä toimineita oli 45. Mannerheim-ristin ritareitakin kurssilla oli viisi.

Yrjö Keinonen oli kurssille tullessaan eräs kokeneimmista upseereista. Hän oli ollut komppanian päällikkönä sekä pari kuukautta puolustuslohkon komentajana. Keinonen ylennettiin ensimmäisten joukossa sekä kadettialikersantiksi että kadettikersantiksi. Järkähämättömästi huipulle pyrkivä Keinonen jäi kadettitoverien keskuudessa suoritettujen haastattelujen mukaan etäiseksi kurssiveljilleen.

Kurssin kouluttajat olivat yleensä muutamaa vuotta aikaisemmin valmistuneita nuoria kapteeneita, osa jopa kapteenina nuorempia kuin kurssilla olevat kadetit. Rintamakokemukseltaankaan he eivät juuri poikenneet kokeneimmista koulutettavistaan. Yrjö Keinosen

myöhäisemmän uran kannalta tuttuja nimiä olivat kadettikomppanian päällikön apulainen kapteeni Mikko Sisto sekä esimerkiksi seuraavat kadettijoukkueen johtajat, kapteenit Björn Kontiopää, Olavi Lehti, Olavi Liukkonen, Unto Matikainen ja Niilo Riuttala. Kadettikurssista julkaistussa kirjassa todetaankin, että ”eräillä oli taipumus hallita asiat joukkueenjohtajaa paremmin”. Yrjö Keinonen kiittelee omaa kouluttajaansa kapteeni Lehteä, joka vihjaisi vähän ennen kurssin loppua, että Keinosesta saattaisi tulla kurssin priimus. Vaarallisimmaksi kilpailijakseen Keinonen kirjasi kadettikersantti Kauko Mäkipään.

Rintamalta pääkaupungin iloihin päässeet kadetit olivat välillä varsin vallattomiakin. Perheellinen Yrjö Keinonen ei juuri tähän ilonpitoon osallistunut. Kurssin päätyttyä laaditussa kirjallisessa luonnehdinnassa todetaan kadettikersantti Keinosen olleen siveellisiltä ominaisuuksiltaan kiitettävän nuhteeton yksityiselämässään sekä raha-asioiden hoidossa. Keinonen oli hyvä ampuja, kestävä ja hieman hiljainen. Harrastuksina olivat shakin pelaaminen, kaunokirjallisuus ja nyrkkeily. Mielenkiintoinen merkintä oli myös se, että arvostelussa todettiin hänen soveltuvan paremmin rintamalle kuin esikuntatehtäviin. Keinonen oli kenttämies.

Kadettikurssi oli hyvä läpileikkaus suomalaisista nuorista ylioppilaista. Joukossa oli usean eri alan taitajia. Edellinen kadettikurssi oli julkaissut talvisodan kokemuksistaan kirjan *Korutonta kertomaa*. Nuorempi kurssi julkaisi kirjan *Korutonta kertomaa II*. Kirjassa on 59 muutaman sivun mittaista muisteloja sotakokemuksista. Yrjö Keinonen kertoi vuoden 1941 lopulla suoritetusta hyökkäyksestä kirjoituksessaan ”Koukkaus ryssän huoltotielle”.

Yrjö Keinonen oli kurssinsa neljänneksi paras. Kurssin priimus oli aikaisemmin mainittu kadettikersantti Kauko Mäkipää, toinen oli kadettialikersantti Reino Pietilä ja

kolmannella sijalla kadettikersantti Holger Krogerus. Puoltoäänien määrää tarkasteltaessa Keinonen oli sijalla 11. Merkittävimpiä kurssiveljiä, joita Keinonen myöhäisemmällä urallaan eri yhteyksissä tapasi, olivat esimerkiksi Arvo Pentti, Mika Tiivola, Paavo Koli, Ermei Kanninen, Lars Heinrichs, Urpo Levo, Pentti Multanen, Veikko Rusanen ja Toivo Lehmusvirta.

Itsenäisyytemme ajan suurin kadettikurssi oli vuoden mittainen. Koululla ei ollut samanaikaisesti käynnissä vanhempaa kadettikurssia. Upseeripiireissä on paljon keskusteltu vanhemman kurssin kasvattavasta merkityksestä juurrutettaessa ”nuorukaisiin” nöyryyttä ja vanhemman upseerin kunnioitusta. Perinne tulee Haminan kadettikoulun ajoilta. Sotilasperinteessä oli ”toverikasvatuksella” tai sanoisiko eräänlaisella terävimpien särmien hiomisella ollut pitkät perinteet. Haminan kadettikoulusta valmistuneet upseerit, jotka toimivat itsenäisen Suomen kadettikoulutuksen käynnistäjinä, siirsivät perinteet uuteen kouluun. Vanhempi kadetti oli ja on nuorempaan kadettiin nähden kaaderikadetti myöhäisemmästä sotilasarvosta riippumatta.

Kurssin päättyessä uudet aktiiviupseerit määrättiin kesällä 1943 luutnantin alemman palkkaluokan virkaan ja merkittiin virkaikäluetteloon oman sotilasarvoluokkansa loppuun kurssilla saavutetun menestyksen mukaisessa järjestyksessä. Puolet uusista kadettiupseereista komennettiin rintamalle ja puolet koulutuskeskuksiin. Yrjö Keinonen lähti kouluttajaksi Hämeenlinnassa toimineeseen Jalkaväen aliupseerikouluun (JvAuK). Hän toimi siellä koulutuskomppanian varapäällikkönä ja päällikkönä. Puolivuotisen kouluttajavaiheen päätyttyä hän palasi rintamalle tammikuussa 1944.

TAKAISIN RINTAMALLE

Kapteeni Yrjö Keinonen ilmoittautui 17. tammikuuta 1944 aikaisempaan rykmenttiinsä ja hänet määrättiin 11. komppanian päälliköksi. JR 9 oli puolustuksessa Syvärin eteläpuolella Äänisen rannan tuntumassa samalla alueella, johon hyökkäysvaihe oli päättynyt. Kahden vuoden mittainen asemotavaihe oli turruttanut miehet. Keinonen ryhtyi miettimään tapoja taistelukunnon kohottamiseksi. Vähitellen tehdyillä muutoksilla hän pystyi kohottamaan mielialoja ja fyysistä kuntoa. Keinonen toimi helmikuun ja maaliskuun vaihteessa kuukauden pataljoonan komentajan sijaisena ja sen jälkeen rykmentin aliupseerikurssin johtajana. Komppaniaansa hän palasi parin viikon kotiloman jälkeen toukokuun puolivälissä. Keinosen lähimpänä alaisena ja komppanian päällikön sijaisena toiminut luutnantti Esko Tiilikainen on myöhemmin kertonut, että Keinosen ollessa päällikkönä oli varma olo. Alaiset tiesivät tehtävänsä selkeiden käskyjen vuoksi. Jokaiselle oli tehty selväksi, että vain kaikkien yhteistyöllä tehtävät hoituvat. Keinonen piti huolta miehistään, rohkaisi, kyseli, kiitti ja palkitsi. Myös hänen täydellinen raittiutensa mainittiin positiivisena seikkana.

Karjalan kannaksella kesäkuussa 1944 alkanut rajua hyökkäystä vaati Syvärin ja Maaselän kannaksista luopumista, sillä osa joukoista oli keskitettävä painopistesuunnan torjuntataisteluihin. JR 9 jäi viivyttämään Laatokan pohjoispuolelle. Se aloitti irtautumisen 17.6.1944. Viikkoa myöhemmin luovuttiin Syväristä, ja kesäkuun lopulla oli poistuttu Äänislinnasta. Rykmentti perusti viivytystaisteluja varten oman erikoisjoukon. Osastoon oli koottu rykmentin kaikki jääkärijoukkueet. Lisäksi siihen kuului sekä konekivääri- että kranaatinheitinjoukkueet. Tämän moottoroidun joukon komentajana toimi aluksi Mannerheim-ristin ritari kapteeni

Ahti Vuorensola. Hänen haavoituttuaan määrättiin toinen Marskin ritari kapteeni Keinonen johtamaan osastoa 27.6. alkaen.

Kevyt osasto taisteli urhoollisesti kummankin komentajan alaisena. Rykmentin komentaja ei säästellyt kiitoksen sanoja ilmoittaessaan 11.7. Keinoselle, että tämän on luovutettava osastonsa ja ilmoittauduttava välittömästi JR 8:ssa, jonka ensimmäisen pataljoonan komentajaksi hänet on määrätty. JR 9:n kanssa samalla suunnalla taistellut JR 8 oli kohdannut epäonnea taisteluissa, ja sen riveissä oli syntynyt pakokauhua. Tästä johtuen divisioonan komentaja kenraalimajuri Selim Isakson päätti vaihtaa rykmentin komentajan ja kaksi pataljoonan komentajaa. JR 9:stä siirrettiin kaksi taisteluissa menestynyttä upseeria, everstiluutnantti Kalle Riitesuo väliaikaiseksi rykmentin komentajaksi ja kapteeni Yrjö Keinonen ensimmäisen pataljoonan (I/JR 8) komentajaksi. Haavoittumisestaan toipunut majuri Ahti Vuorensola otti komentoonsa Riitesuon entisen pataljoonan.

I/JR 8 oli varusmiespohjainen joukko. Kirjailija Väinö Linna oli palvellut alikersanttina pataljoonan konekiväärikomppaniassa. Samana päivänä, kun kapteeni Keinonen otti komentajan tehtävät vastaan, saapui paikalle myös sotapoliiseja pidättämään karkureita oikeudenkäyntiä varten. Pari päivää myöhemmin yksi Keinosen pataljoonan miehistä tuomittiin toistuneen rintamakarkuruuden vuoksi kuolemaan.

Keinonen komensi kesällä 1944 pataljoonaa samoilla taistelutantereilla Loimolassa, jossa hän oli ollut talvisodassa joukkueen johtajana. Täällä niin kutsutussa U- asemassa torjuttiin vihollisen hyökkäykset ja estettiin siten tiestön avautuminen Kannaksen joukkojen selustaan. Rykmentin vakinaiseksi komentajaksi sijaisena toimineen Riitesuon tilalle nimitettiin Mannerheim-ristin ritari

everstiluutnantti Viljo Laakso. Kapteeni Keinonsel­le myön­nettiin 30.7.1944 Vapau­den­ristin ritari­kun­nan 2. luo­kan vapau­den­risti tulo­sel­lisesta toi­min­nasta pa­tal­joon­an kom­en­ta­jana. Ma­ju­riksi hä­net ylennettiin 23.9. ase­levon astuttua jo voimaan. Kolme päivää myöhemmin Keinonen sai käskyn, jonka mukaan hänen tuli ilmoittautua päämajassa 29.9.1944.

Monivuotisen rintamakokemuksensa perusteella Keinonen oli kiinnittänyt erityistä huomiota pataljoonansa taisteluhengen parantamiseen. Keskeisinä syinä pataljoon­an taisteluky­vyn laskuun hän näki liian pitkä­veteisen ase­ma­so­ta­vaiheen ja ennen kaikkea aikaisempien esimi­esten laimin­lyön­nit fyysisen kunnon ylläpitämisessä. Ylemmät esimiehet eivät olleet pitäneet taistelujen aikana alipäälliköitä ja miehistöä tilanteen tasalla. Kalvava epävarmuus ja pelko saarroksiin jäämisestä aiheuttivat pakokauhua. Ne joukot, jotka olivat hyvässä fyysisessä kunnossa ja joiden johtajat kävivät etulinjassa selostamassa tilannetta ja motivoimassa sotilaitaan, taistelivat hyvin. Mitä tiukempi taistelutilanne, sitä tärkeämpää oli, että alaiset näkivät esimiehiään ja tiesivät, että esimiehet pitävät heistä huolta.

Vaikka Keinonen käsitteli 1970-luvulla kirjoittamissaan taistelukirjoissa erinomaisesti kokemuksiaan ja saamiaan oppeja, jäi kriittiselle lukijalle sellainen käsitys, että miehistö ja alipääll­y­stö saivat kiitosta ja useimmat esimiehet tai upseerit moitteita. Tendenssimäisyyttä kuvasti myös se, että hän jätti nimeltä mainitsematta vänrikki Sulo Suorttasen iskuosastohyökkäyksen johtajana, vaikka Keinonen komentaja-aikanaan kertoi usein Suorttasen paikalla ollessa urhean vänrikkinsä uroteosta Loimolassa 12.8.1944.

Keinonen hankki rohkealla ja esimerkillisellä toiminnallaan pataljoonansa miesten luottamuksen. Tieto

Keinosen erinomaisesta toiminnasta pataljoonan komentajana oli kiirinyt myös päämajaan, koska operatiivisen osaston etsiessä sotakokemusta omaavia kykeneviä pataljoonan komentajia asekatkentehtävään hän tuli valituksi.

PÄÄMAJAN SALAINEN TEHTÄVÄ

Samaan aikaan, kun Suomen oli käynnistettävä sotatoimet Saksaa vastaan, aloitettiin päämajan operatiivisessa osastossa erittäin salainen aseiden varastointi neuvostojoukkojen mahdollisesti suorittaman miehityksen varalta. Maan kuhunkin suojeluskuntapiiriin, myöhempiin sotilaspiireihin, varastoitiin materiaalia vähintään yhden jalkaväkipataljoonan tarpeita varten. Alueelliset asekatkennän johtajat valittiin erittäin tarkoin, sillä heidän oli sovelluttava pataljoonan komentajaksi. Suunniteltuja komentajia olivat mm. seuraavat Mannerheim-ristin ritarit: Arvo Ahola, Eero Kivelä, Veikko Toivio, Jukka Puustinen, Antti Hänninen, Tauno Viiri, Yrjö Keinonen ja Arvo Pentti. Suoritusportaaseen valikoitui suuri määrä isänmaallisesti ajattelevia, vastuuntuntoisia suojeluskuntalaisia. He tunsivat alueeltaan luotettavia henkilöitä. Aseiden varastointi toteutettiin suoraan päämajan alaisuudessa.

Päämajan operatiivisen osaston maavoimatoimiston päällikkö everstiluutnantti U. S. Haahti ilmoitti Keinoselle, että hänet siirretään Pohjois-Karjalan suojeluskuntapiirin esikuntaan 2. yleisesikuntaupseerin tehtävään. Keinonen piti siirtoa aluejärjestyksen oman sotilasuransa kannalta epäedullisena. Mieluummin hän olisi jatkanut pataljoonansa mukana Lapin sotaan. Keinonen toteaaakin kärjekkäästi muistelmissaan oman näkemyksensä: ”Muodollinen kieltäytyminen siitä olisi siten merkinnyt upseeriuran katkeamista.”

Majuri Keinonen määrättiin lokakuun alusta lähtien Joensuuhun johtamaan asekatkentää Pohjois-Karjalan suojeluskuntapiirin alueella. Joensuun alueelle olivat muuttaneet myös hänen vanhempansa, jotka olivat joutuneet lähtemään evakkoon rajan taakse jääneestä Ruskealan pitäjästä.

Asekatkentävalmisteluihin osallistunut majuri Arto Virkkunen, joka oli tutustunut Keinoseen 9.Pr:ssa ennen jatkosodan syttymistä, neuvoi Keinosta ottamaan asekatkennän toteuttamisessa lähimmäksi apulaisekseen suojeluskuntapiirin huoltopäällikön kapteeni Ossian Lavolan. Lavola osoittautuikin erinomaiseksi organisaattoriksi, joka tunsu hyvin toiminta-alueen. Hän toteutti tehtävän varsin omatoimisesti, joten Keinonen saattoi uudelleen käynnistää keskeytyneet yliopisto-opiskelunsa.

Pohjois-Karjalassa ylitettiin asetetut katkentätavoitteet. Aseita oli hajautettu siten, että purkuvaiheessa löytyi 46 kätköä ja niissä aseita lähes 1500 miehelle. Yrjö Keinonen ei edes tiennyt, keitä kaikkia organisaatioon kuului, koska kapteeni Lavola oli luvannut alaisilleen, että ei ilmoittaisi kenellekään näiden nimiä. Siksi Lavola istui tutkintovankeudessa 15 kuukautta. Myöhemmin määrätty tuomio oli vain 8 kuukautta. Majuri Keinosen tutkintovankeusaika oli 12 kuukautta ja vangittuna olo runsaat 4 kuukautta. Sotaylioikeus langetti 28.4.1948 Keinoselle vuoden ja 2 kuukauden mittaisen tuomion. Se oli jo tullut sovitetuksi. Valitus korkeimmalle oikeudelle ei tuonut muutosta rangaistukseen.

Juhannuksen alla 1947 Keinonen oli lähettänyt vankilasta kirjeen vaimolleen. Siitä selvisi, että matematiikan opiskelu jatkui yliopistossa. Samoin Keinonen viittasi Kuopion sotilaslänin tarkastaja O. Mäenpään lausuntoon Joensuun sotilaspiirin päällikölle asekatkentätutkimusten päätyttyä:

”Majuri Keinonen ei ole täällä yleensä tehnyt mitään. Koko piirissä on aikaansaatu vain materiaalikätköjä ja nekin huoltopäällikön toimesta.” Vaimo sai kirjeessä tehtäväkseen hankkia eversti G. E. Artolta tämän lausunnon kirjallisena tulevaa oikeuskäsittelyä varten.

Majuri Yrjö Keinonen oli jatkanut matematiikan opintojaan ollessaan määrättyä ensin Pohjois-Karjalan suojeluskuntapiirin 2. yleisesikuntaupseeriksi ja sen jälkeen Joensuun sotilaspiiriin järjestelytoimiston toimistoupseeriksi. Hän oli pidätettynä asekatkentaepäilyjen vuoksi heinäkuusta 1945 lähtien tasan vuoden. Opinnot saivat vankila-aikana lisäpuhtia, sillä tulevaisuuden näkymät olivat epävarmat. Opinnot jatkuivat virkatöiden ohessa Joensuussa. Keinonen anoi vuosien, 1946–1948 aikana yhteensä viisi kertaa noin kahden kuukauden pituisen ajan palkatonta virkavapaata keskittyäkseen opintojensa loppuun saattamiseen Helsingin yliopistossa. Virkavapauksien väliin ajoittuivat myös toinen vankilajakso 29.5.-6.10.1947 ja oman työn ohessa hoidettu Joensuun tyttökoulun matematiikan opettajan viransijaisuus. Määrätietoinen opiskelu tuotti tulosta. Keinonen valmistui filosofian maisteriksi 1948 ja auskultoiti Helsingin normaalilyseossa 1953.

Kunnianhimo purkautuu

Yleisesikuntaupseerikoulutus oli keskeytyksissä sotien ajan. Kun se vuonna 1946 käynnistettiin uudelleen, todettiin yleisesti tarve tehostaa puolustushaara- ja aselajiteknilistä koulutusta. Vuonna 1948 laati asetekniikan opettaja majuri Alpo Setälä 2.10. päivätyn muistion, jossa esitettiin kurssien järjestelyä siten, että yleisen puolen koulutusta annetaan maa-, meri- ja ilmasotalinjoilla sekä huollon linjalla, sotateknillinen osasto taas jakautuisi tykistö-, jalkaväki-, pioneeri- ja viestilinjaan. Koska ei havaittu olevan tarkoituksenmukaista perustaa jalkaväen omaa linjaa, muutettiin sotateknilliseen osastoon kuuluvan aseteknillisen linjan kenttätykistöpainotteinen ohjelma enemmän ampumateknilliseksi, jolloin se palveli paremmin ilmavoimien ja jalkaväen tarpeita.

Yleisten linjojen opiskelut kestivät kaksi vuotta. Sen sijaan sotateknillisen linjan opiskelijat tulivat kouluun vuotta aikaisemmin. He lukivat ensin runsaan vuoden tekniikkaa ja liittyivät sitten mukaan yleisen linjan oppitunneille.

Kuten edellä on kerrottu, Sotakorkeakoulussa (SKK) ei kaavailuista huolimatta aloitettu erityistä sotateknillisen osaston jalkaväkiteknilistä linjaa. Keinonen oli suorittamansa yliopistollisen tutkinnonkin vuoksi kiinnostunut teknillisen linjan suorittamisesta, ja siksi hänet komennettiin keväällä 1949 neljän kuukauden ajaksi raskaiden aseiden ampumatoimintaan liittyvään koulutukseen Kenttätykistörykmentti 2:een. Tässä vaiheessa Keinonen oli anonut lupaa seurata myös

Tykistökoulun taktiikan opetusta. Opettajana toimi majuri Kaarlo Leinonen, joka laati ja arvosteli tykistötaktiikan kokeen SKK:n pääsykokeisiin. Aika soveltui ampumaoppiin ja tykistötaktiikkaan tutustumisen ohella hyvin muuhunkin valmentautumiseen SKK:n pääsykokeisiin.

Pääsykokeet asetekniselle ja viestitekniselle linjalle pyrkiville upseereille järjestettiin syksyllä 1949. Kokeisiin osallistui 44 upseeria. Heistä hyväksyttiin ampumateknillinen linja 8:lle (ATL 8) 15 upseeria ja viestiteknisellinen linja 3:lle (VTL 3) seitsemän upseeria. Yrjö Keinonen oli ainoa ja siten ensimmäinen tälle uudelle, myös jalkaväen upseereille tarkoitetulle, asetekniselle linjalle valittu upseeri. Ilmavoimien upseereita oli kaksi ja loput olivat maavoimien eri tykistöselajeista. He kaikki suorittivat opetussuunnitelman mukaisesti sekä teknillisen että yleisen linjan.

Opettajakollegion pöytäkirjaan oli kirjattu oppilasvalinnan ongelmia. Matematiikan suullisissa tenteissä oli suurimmalla osalla ollut huomattavia vaikeuksia. Majuri Keinonen oli kuitenkin saanut arvosanan 10 sekä suullisessa että kirjallisessa kokeessa. Samoin hän oli paras sotahistorian kokeissa. Sen sijaan taktiikan, sotilasmaantieteen ja kielen kokeissa hän oli keskitasoa. Keinonen saavutti erinomaisten matematiikan arvosanojensa johdosta aseteknisellisen linjan pyrkijöistä parhaan pistemäärän. Toiseksi paras oli Keinosta paremmin kadettikurssilla menestynyt kapteeni Reino Pietilä.

Keinonen oli syystä tyytyväinen koetulokseen. Hän kertoo elämäkerrassaan asettaneensa tulevalle kolmen vuoden opiskelujaksolle tavoitteekseen vastata kurssin päättyessä priimuskysymykseen. Samassa yhteydessä hän toteaa: "Ensimmäistä kertaa havaitsin sotilaallisen kunnianhimon, laadultaan terveän, saaneen jalansijaa sisimmässäni." Oppilastoverit niin teknillisellä kuin yleisellä

linjalla havaitsivat kurssin aikana Keinosen kunnianhimoisen pyrkimyksen olla kyseenalaisia menettelytapoja kaihtamatta aina kaikessa paras.

Teknillisen opintosuunnan opinnot alkoivat Liisankadulla entisessä Uudenmaan kasarmissa 9. tammikuuta 1950. Yleisen linjan opiskelijat aloittivat kurssin vuotta myöhemmin. Jo helmikuussa 1950 SKK:n opettajakollegio päätti vapauttaa majuri Keinosen fysiikan ja matematiikan opinnoista ja antaa kummassakin aineessa hänelle arvosanaksi 10.

SKK oli kautta historiansa tunnettu runsastöisenä korkeakouluna. Tavanomaisen opiskelun lisäksi annettiin lisätehtäviä. Esimerkiksi vuonna 1951 opettajakollegiossa painotettiin töiden tasapuolista jakamista oppilaiden kesken sekä sitä, että oppilasupseereita ei rasiteta enemmän kuin työn luonne ja taso edellyttää. Koulun johtaja kenraalimajuri Ilmari Karhu otti asian esille kokouksessa siksi, että kevätkaudella 1951 kahden oppilasupseerin opinnot olivat keskeytyneet terveydellisistä syistä. Keinonen, kuten moni muukin häntä ennen tai hänen jälkeensä yleisesikuntaupseerikurssin suorittanut, kritisoi oppilaista turhilta tuntuvia lisätöitä.

Keinonen saavutti tavoitteensa ja vastasi ATL 8:n priimuksena priimuskysymykseen kurssin päättäjäisissä tammikuussa 1953. Koko kurssin priimus ja ainoa kiitettävän yleisarvosanan saaja oli kapteeni Niilo Riuttala. Kiittäen hyväksytyjä oli 25 upseeria. Kurssin parhaan diplomityön oli laatinut majuri Keinonen. Opettajakollegio jakoi koulun stipendirahastosta stipendejä 10 upseerille. Suurimmat summat saivat eri opintolinjojen parhaat: kapteeni Niilo Riuttala 40000 markkaa, majuri Yrjö Keinonen, kapteeni Kai Sarmanne ja kapteeni Pentti Myyryläinen 35000 markkaa. Lisäksi jaettiin oppilaskunnan ja aselajisäätiöiden stipendejä. Kuntotunnusplaketin saajia